

5.3.2019

A8-0440/ 001-001

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-001

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raport

Esther de Lange, Roberto Gualtieri

A8-0440/2018

Viivisõuete kahju miinimumkate

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2018)0134 – C8-0117/2018 – 2018/0060(COD))

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

2018/0060(COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisõuete kahju miinimumkatttega

(EMPs kohaldatav tekst)

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud *paksus kaldkirjas*, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) ***Kuna liit soovib finantsüsteemi vastupidavamaks muuta, on viivisnõuetega*** seotud probleemi lahendamiseks tervikliku strateegia kehtestamine liidu ***jaoks tähtis eesmärk***. Kuigi viivisnõuetega tegelemine on peamiselt pankade ja liikmesriikide ülesanne, saab ka liit sellele selgelt kaasa aidata, et viivislaenude ***praegust suurt mahtu vähendada, vältida*** tulevikus ***viisinõuete kuhjumist ja hoiduda sellest, et väljaspool pangandussektorit tekiksid süsteemsed riskid***. Võttes arvesse pangandus- ja finantsüsteemide omavahelist seotust kogu liidus, kus pangad tegutsevad erinevates jurisdiktsioonides ja liikmesriikides, on märkimisväärne probleemide ülekandumise oht liikmesriikides ja liidus tervikuna nii majanduskasvu kui ka finantsstabiilsuse seisukohast.
- (1a) ***Selle eest, et viivisnõuded finantskriisi aastatel suures summas kuhjusid, ei saa vastutavaks pidada ainult tarbijaid. On liikmesriike, kus tekkis kinnisvaramull, sest eluasemehinna tõusule loodeti liiga palju. Osaliselt soodustas seda ka pangandussektor, kes andis ettevaatamatult laenu. Oma osa oli ka sellel, kuidas hilinenud maksmise direktiiv (direktiiv 2011/7/EL) riigi tasandil üle võeti ja seda rakendati. Viivisnõuete müügiga seotud tarbijaõigusi tuleks kaitsta direktiiviga.***
- (2) Integreeritud finantsüsteem parandab majandus- ja rahaliidu võimet panna vastu negatiivsetele vapustustele, sest hõlbustab erasektori piiriülest riskijagamist,

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C , , lk .

vähendades samal ajal vajadust avaliku sektori riskijagamise järele. Nende eesmärkide saavutamiseks peaks liit viima lõpule pangandusliidu loomise ja edasi arendama kapitaliturgude liitu. Pangandusliigu *tugevdamiseks* on oluline viivisnõuete tulevase kuhjumise ärahoidmine, sest see on hädavajalik konkurentsi tagamiseks pangandussektoris, finantsstabiilsuse säilitamiseks ning laenuandmise soodustamiseks, mis aitab luua liidus uusi töökohti ja edendada majanduskasvu.

- (3) Nõukogu 2017. aasta juuli tegevuskavas viivislaenude vähendamiseks Euroopas kutsuti eri asutusi üles võtma meetmeid, millega viivislaenude suurt arvu liidus vähendada *ja vältida tulevikus nende kuhjumist*. Tegevuskavas määratakse kindlaks terviklik tegutsemisviis, mille keskmes on üksteist täiendavad poliitikameetmed neljas valdkonnas: i) pankade järelevalve ja reguleerimine, ii) restruktureerimise, maksejõuetuse ja võlgade sissenõudmise raamistiku reformimine, iii) probleemsete varade järeלטurgude arendamine ja iv) pangandussüsteemi restruktureerimise edendamine. Meetmeid tuleks nendes valdkondades võtta vastavalt vajadusele kas riigi või liidu tasandil. Komisjon teatas sarnasest kavatsusest oma 11. oktoobri 2017. aasta teatises pangandusliidu väljakujundamise kohta¹, milles nõuti, et liidus viivislaenude probleemi lahendamiseks koostataks terviklik meetmete pakett.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL³ moodustavad krediitiasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete õigusraamistiku. Määrus (EL) nr 575/2013 sisaldab muu hulgas krediitiasutuste suhtes otse kohaldatavaid sätteid omavahendite kindlaksmääramise kohta. Seepärast tuleb omavahenditega seotud usaldatavusnõudeid, mis sisalduvad määruses (EL) nr 575/2013, täiendada sätetega, mille kohaselt tuleb piisavate eraldistega katmata viivisnõuded omavahenditest maha arvata, või teha muid kohandusi. Sellega loodaks tegelikult viivisnõuetega seotud usaldatavusjärelevalve kaitsemehhanism, mida

¹ COM(2017)0592, 11.10.2017.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, ELT L 191, 28.6.2014, lk 1.

kohaldataks ühtmoodi kõigi liidu krediidasutuste, *sh järelturul tegutsevate asutuste* suhtes.

- (5) Usaldatavusjärelevalve kaitsemehhanism ei tohiks takistada pädevaid asutusi kasutamast direktiivi 2013/36/EL kohaseid järelevalvevolitusi. Kui pädevad asutused teevad teatava krediidasutuse puhul kindlaks, et kuigi selle viivisnõuete suhtes kohaldatakse käesoleva määruse kohast usaldatavusjärelevalve kaitsemehhanismi, ei ole nõuded piisavalt kaetud, võivad nad kasutada direktiiviga 2013/36/EL ette nähtud järelevalvevolitusi, sealhulgas kõnealuse direktiivi artikli 104 lõike 1 punktis d osutatud volitusi. *Et tagada viivisnõuete jaoks piisav kate, on pädevatel asutustel võimalik seega minna käesoleva määruse kohastest nõuetest kaugemale, kui seda on konkreetsel juhul vaja.*
- (6) *Usaldatavusjärelevalve* kaitsemehhanismi kohaldamiseks tuleb määrusesse (EL) nr 575/2013 lisada selged tingimused, mille alusel viivisnõudeid liigitatakse. Kuna komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 680/2014 on juba sätestatud kriteeriumid, mis kehtivad viivisnõuetega seotud järelevalvelisel aruandlusel, tuleb viivisnõuete liigitamisel tugineda sellele raamistikule. Komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 680/2014 on osutatud makseviivituses olevatele nõuetele, nagu on määratletud krediidiriski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil, ja kohaldatava raamatupidamistava kohastele langenud väärtusega nõuetele. Kuna makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed võivad mõjutada seda, kas nõue liigitatakse viivisnõudeks, täiendatakse liigitamiskriteeriumeid selgete kriteeriumidega, mille alusel määratakse kindlaks makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete mõju. Makseraskuste tõttu restruktureerimise *meetmete eesmärk peaks olema taastada laenuvõtja võime teha korrapäraselt tagasimakseid ja need peaksid olema kooskõlas ELi tarbijakaitse nõuetega, kuid neil* võivad olla erinevad põhjused ja tagajärjed. *Seepärast* tuleb sätestada, et kui viivisnõude suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid, siis ei lõpetata seetõttu nõude liigitamist viivisnõudeks, välja arvatud juhul, kui on täidetud ranged kriteeriumid, mille kohaselt nõuet enam viivisnõudeks ei peeta.
- (7) Mida kauem on viivisnõue püsinud, seda väiksem on selle väärtuse sissenõudmise tõenäosus. Seepärast peaks nõude osa, mis tuleks katta eraldiste, muude kohanduste

või mahaarvamistega, aja jooksul vastavalt kindlaks määratud ajakavale suurenema. *Krediidiasutuse ostetud viivisnõuete puhul tuleks seetõttu kasutada ajakava, mis algab päevast, mil viivisnõue algselt viivisnõudeks liigitatakse, mitte selle ostmise kuupäevast. Seetõttu peaks müüja ostjale teada andma, millisel kuupäeval nõue viivisnõudeks liigitati.*

- (7a) *Spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimise arvutamisel tuleks võtta arvesse osalisi mahakandmisi. Et mitte võtta mahakandmist arvesse kaks korda, tuleb kasutada esialgset väärtust, mis nõudel oli enne osalist mahakandmist. Kui lisada osaline mahakandmine nende kirjete hulka, millega võib kaitsemehhanismi nõuet täita, peaks krediidiasutustel olema suurem motivatsioon mahakandmisvajadust õigel ajal mõista. Viivisnõuete puhul, mille krediidiasutus on ostnud madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, peaks ostja käsitlema ostuhinna ja võlgniku võlasumma vahelist erinevust samamoodi, nagu usaldatavusjärelevalve kaitsemehhanismi puhul käsitletakse osalist mahakandmist.*
- (8) Tagatud viivisnõuete puhul eeldatakse tavaliselt väiksemat kahju kui tagamata viivisnõuete puhul, sest krediidiriski kaitse tõttu, millega viivisnõue on tagatud, tekib krediidiasutusel kindel nõue vara suhtes või kolmanda isiku vastu, kusjuures samal ajal on tal on ka üldine nõue kohustused täitmata jätnud laenuvõtja vastu. Tagamata viivisnõude puhul oleks võlausaldajal üksnes üldine nõue kohustused täitmata jätnud laenuvõtja vastu. Kuna tagamata viivisnõuete puhul võib eeldada suuremat kahju, tuleks kohaldada rangemat ajakava. ■
- (8a) *Nõuet, mis on aktsepteeritud krediidiriski kaitsega kaetud vaid osaliselt, tuleks käsitada selliselt, et osa, mis on aktsepteeritud krediidiriski kaitsega kaetud, on tagatud, ja osa, mis ei ole selle kaitsega kaetud, on tagamata. Et teha kindlaks, millist osa viivisnõudest tuleb käsitada tagatuna ja millist mitte, tuleks kapitalinõuete arvutamisel kasutatud krediidiriski kaitse aktsepteerimise ning täielikult ja terviklikult hüpoteegiga tagatuse kriteeriume kohaldada vastavalt asjaomasele lähenemisviisile, sealhulgas kohaldatavale väärtuse korrigeerimisele.*
- (9) *Sõltumata sellest, kas viivisnõue on tekkinud seetõttu, et võlgnik on maksetähtaega ületanud üle 90 päeva, või muul põhjusel, tuleks kohaldada ühtset ajakava. Usaldatavusjärelevalve kaitsemehhanismi tuleks kohaldada üksikute nõuete*

tasandil. Peale selle tuleks tagamata viivisnõude suhtes kohaldada kolme aasta pikkust ajakava. Et krediidasutused ja liikmesriigid saaksid restruktureerimis- või sissenõudmismenetlust tõhustada ning arvestada sellega, et viivisnõudel, mis on tagatud kinnisvaraga ja eluasemelaenudega, mille on taganud määruses (EL) nr 575/2013 määratletud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, on pärast laenu viivisnõudeks muutumist jääkväärtus pikema aja jooksul, tuleb ette näha üheksa aasta pikkune ajakava. Muude tagatud viivisnõuete suhtes tuleks kuni täieliku katte saavutamiseni kohaldada seitsme aasta pikkust ajakava.

■

- (10a) *Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid peaks olema võimalik võtta arvesse katteteguri kohaldamisel. Täpsemalt tuleks nõuet pidada endiselt viivisnõudeks, kuid katte nõue peaks samaks jääma veel üheks aastaks. Seetõttu peaks tegur, mida kohaldataks selle aasta jooksul, mil restruktureerimise meetet rakendatakse, olema kohaldatav ühe aasta asemel kahe jooksul. Kui nõue on lisaaasta lõppedes endiselt viivisnõue, tuleks kohaldatav tegur määrata kindlaks nii, nagu restruktureerimismeedet ei oleks rakendatud, võttes arvesse kuupäeva, mil nõue algselt viivisnõudeks liigitati. Kuna restruktureerimismeetmete rakendamine ei tohiks kaasa tuua arbitraaži, tuleks seda võimalust lubada üksnes esimese restruktureerimismeetme suhtes, mida rakendati alates nõude viivisnõudeks liigitamisest. Peale selle ei tohiks üheaastane ajavahemik, mille jooksul kattetegur jääb samaks, tuua kaasa eraldiste tegemise ajakava pikenemist. Seega ei tohiks ühegi restruktureerimismeetme tõttu, mida rakendatakse kolmandal aastal pärast seda, kui viivisnõudeks liigitati tagamata nõue, või seitsmendal aastal pärast seda, kui viivisnõudeks liigitati tagatud nõue, viivisnõude täieliku katte saavutamine edasi lükkuda.*
- (11) Tagamaks, et krediidasutuste viivisnõuete krediidiriski kaitse hindamine on usaldusväärne, peaks EBA kaaluma ühise metoodika vajadust ning vajaduse korral töötama selle välja, eelkõige seoses sissenõutavuse ja täitmisele pööratavuse eeldustega, nähes sealhulgas vajaduse korral ette **krediidiriski kaitse** ajalisest seisukohast ümberhindamise miinimumnõuded.

- (12) Et hõlbustada uuele usaldatavusjärelvalve kaitsemehhanismile sujuvat üleminekut, ei tohiks uusi eeskirju kohaldada enne ... *[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]* algatatud nõuete suhtes.
- (13) Määrust (EL) nr 575/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

- 1) *Artikli 36 lõikele 1* lisatakse punkt m:

„m) kohaldatav viivisnõuete ebapiisava katte summa.“

- 2) Lisatakse artiklid 47a, 47b ja 47c:

„Artikkel 47a

Viivisnõuded

1. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel hõlmab „nõue“ mis tahes järgmisi kirjeid, eeldusel et neid ei kajastata krediidasutuse kauplemisportfellis:
- a) võlainstrument, sealhulgas võlaväärtpaber, laen, ettemakse ■ ja ■ nõudmiseni hoius;
 - b) võetud siduv laenuandmiskohustus, antud finantsgarantii või mis tahes muu võetud kohustus, sõltumata sellest, kas see on tühistatav või mitte, ***välja arvatud kasutamata krediidilimiidid, mille võib igal ajal etteteatamiseta ja tingimusteta tühistada või mille puhul on ette nähtud automaatne tühistamine laenuvõtja krediidivõimelisuse halvenemise korral.***
2. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel on võlainstrumendi riskipositsiooni väärtus selle bilansiline väärtus, mille mõõtmisel ei võeta arvesse spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, artiklite 34 ja 105 kohaseid täiendavaid väärtuse korrigeerimisi, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summasid, muid riskipositsiooniga

seonduvaid omavahendite vähendamisi *ega osalisi mahakandmisi, mille krediidasutus on teinud alates viimasest korrast, mil nõue viivisnõudeks liigitati.*

Sellise võlainstrumendi riskipositsiooni väärtuses, mis osteti madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, peaks sisalduma ostuhinna ja võlgniku võlasumma vaheline erinevus.

Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel on võetud siduva laenuandmiskohustuse, antud finantsgarantii või mõne muu ***lõike 1 punkti b kohaselt*** võetud kohustuse riskipositsiooni väärtus selle nimiväärtus, mis kajastab krediidasutuse maksimaalset krediidiriski positsiooni, võtmata arvesse mis tahes otsest või kaudset krediidiriski kaitset. Eelkõige:

- a) antud finantsgarantii nimiväärtus on maksimaalne summa, mille üksus peaks garantii realiseerimise korral maksuma;
- b) siduvate laenuandmiskohustuste nimiväärtus on kasutusele võtmata summa, mille krediidasutus on lubanud laenuks anda.

Teises lõigus osutatud nimiväärtuses ei võeta arvesse spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, artiklite 34 ja 105 kohaseid täiendavaid väärtuse korrigeerimisi, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summasid ega muid riskipositsiooniga seonduvaid omavahendite vähendamisi.

3. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel liigitatakse viivisnõudeks järgmised nõuded:

- a) nõue, mida käsitatakse makseviivituses olevana vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 178;
- b) nõue, mida vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale käsitatakse langenud väärtusega nõudena;
- c) nõue, mille suhtes kohaldatakse vastavalt lõikele 7 katseaega, kui on võetud täiendavaid makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid või kui nõude puhul on maksetähtaega ületatud üle 30 päeva;

- d) nõue sellise siduva kohustuse vormis, mida selle väljamakse või muul viisil kasutamise korral ei maksta **tõenäoliselt** täies ulatuses tagasi ilma tagatist realiseerimata;
- e) nõue sellise finantsgarantii vormis, mille garantii saanud isik **tõenäoliselt realiseerib**, sealhulgas juhul, kui aluseks olev garanteeritud nõue vastab viivisnõudeks liigitamise kriteeriumidele.

Punkti a kohaldamisel, kui krediidasutusel on võlgniku vastu bilansilised nõuded, mille puhul on maksetähtaega ületatud üle 90 päeva ja mis moodustavad rohkem kui 20 % kõigist kõnealuse võlgniku vastu olevatest bilansilistest nõuetest, käsitatakse kõiki kõnealuse võlgniku vastu olevaid bilansilisi ja bilansiväliseid nõudeid **viivisnõuetena**.

- 4. Nõudeid, mille suhtes ei ole kohaldatud makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid, ei liigitata enam viivisnõueteks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) nõue vastab väljumiskriteeriumidele, mille alusel krediidasutus lõpetab nõude liigitamise langenuid väärtusega nõudeks vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale ja viivises olevaks nõudeks vastavalt artiklile 178;
 - b) võlgniku olukord on paranenud niivõrd, et krediidasutus on veendunud, et võlgu olevad summad makstakse tõenäoliselt täielikult ja õigel ajal tagasi;
 - c) võlgnikul ei ole ühtegi tähtjaks tasumata summat, mille tasumise tähtaega on ületatud rohkem kui 90 päeva.
- 5. Viivisnõude liigitamine müügiks hoitavaks põhivaraks vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale ei lõpeta selle liigitamist viivisnõudeks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel.
- 6. Viivisnõudeid, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid, ei liigitata enam viivisnõueteks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) nõuded ei ole enam olukorras, mille pärast tuleks need liigitada viivisnõudeks vastavalt lõikele 3;
- b) on möödunud vähemalt aasta kas makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamisest või nõuete liigitamisest viivisnõueteks, olenevalt sellest, kumb toimus hiljem;
- c) pärast makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamist ei ole enam tähtjaks tasumata summasid ja krediidasutus on võlgniku finantsseisundi analüüsi põhjal veendunud, et nõue makstakse tõenäoliselt täielikult ja õigel ajal tagasi.

Punkti c kohaldamisel võidakse täielikku ja õigeaegset tagasimaksmist pidada tõenäoliseks juhul, kui võlgnik on korrapäraselt ja õigel ajal maksnud tagasi summad, mis võrduvad ühega järgmistest:

- i) summa, mis oli tähtjaks tasumata enne makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamist, kui olid olemas tähtjaks tasumata summad;
- ii) summa, mis on maha kantud makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamise raames, kui tähtjaks tasumata summasid ei olnud.

7. Kui nõude liigitamine viivisnõudeks vastavalt lõikele 6 lõpetatakse, kohaldatakse sellise nõude suhtes katseaega, kuni täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) on möödunud vähemalt kaks aastat sellest, mil makseraskuste tõttu restruktureeritud nõue liigitati ümber nõuetekohaselt teenindatavaks nõudeks;
- b) vähemalt poole sellise ajavahemiku jooksul, mil nõude suhtes kohaldatakse katseaega, on tehtud regulaarseid ja õigeaegseid makseid, mille tulemusel on kokku tagasi makstud olulises summas põhiosa või intresse.
- c) ükski võlgniku vastu olev nõue ei ole tasumata rohkem kui 30 päeva.

Artikkel 47b

Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed

1. Artikli 47a kohaldamisel hõlmab makseraskuste tõttu restruktureerimise meede krediidasutuse järeleandmist võlgnikule, **kel on või** võib tõenäoliselt **tekkida siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi**. Järeleandmine võib laenuandjale tuua kahju ja osutab ühele järgmistest tegevustest:
 - a) võlakohustuse tingimuste muutmine, kui seda ei oleks tehtud juhul, kui **võlgnikul** ei oleks **siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi tekkinud**;
 - b) võlakohustuse täielik või osaline refinantseerimine, kui seda ei oleks tehtud juhul, kui **võlgnikul ei** oleks **siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi tekkinud**.
2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmetena vähemalt järgmisi olukordi:
 - a) uued lepingutingimused, mis on võlgnikule soodsamad kui varasemad lepingutingimused, **kui võlgnikul on või võib tõenäoliselt tekkida siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi**;
 - b) uued lepingutingimused, mis on võlgnikule soodsamad kui lepingutingimused, mida sama krediidasutus pakub samal ajal sarnase riskiprofiiliga võlgnikele, **kui võlgnikul on või võib tõenäoliselt tekkida siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi**;
 - c) algsete lepingutingimustega nõue liigitati viivisnõudeks enne lepingutingimuste muutmist või see oleks liigitatud viivisnõudeks juhul, kui lepingutingimusi ei oleks muudetud;
 - d) meetme tulemusel võlakohustus täielikult või osaliselt tühistatakse;
 - e) krediidasutus lubab kasutada klausleid, mis võimaldavad võlgnikul muuta lepingutingimusi, ja nõue oli liigitatud viivisnõudeks enne kõnealuste klauslite kasutamist või oleks liigitatud viivisnõudeks juhul, kui kõnealuseid klausleid ei oleks kasutatud;

- f) laenu andmisel või ligikaudu sel ajal maksis võlgnik tagasi sama krediidasutuse suhtes oleva muu sellise võlakohustuse põhiosa või intresse, mis oli liigitatud viivisnõudeks või oleks liigitatud viivisnõudeks, kui kõnealuseid makseid ei oleks tehtud;
- g) lepingutingimuste muutmine hõlmab tagatise enda valdusesse võtmise kaudu tehtavaid tagasimakseid, kui selline muudatus kujutab endast järeleandmist.

3. Lõike 1 kohaldamisel on selle näitajad, et makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed võivad olla vastu võetud, järgmised asjaolud:

- a) algse lepingu puhul oli maksetähtaega ületatud üle 30 päeva vähemalt üks kord lepingu muutmisele eelnenud kolme kuu jooksul või ilma muutmiseta oleks maksetähtaega ületatud üle 30 päeva;
- b) krediidlepingu sõlmimisel või ligikaudu sel ajal maksis võlgnik tagasi sama krediidasutuse suhtes oleva muu sellise võlakohustuse põhiosa või intresse, mille puhul oli maksetähtaega ületatud 30 päeva vähemalt üks kord uue laenu andmisele eelnenud kolme kuu jooksul;
- c) krediidasutus lubab kasutada klausleid, mis võimaldavad võlgnikul muuta lepingutingimusi, ja nõude puhul on maksetähtaega ületatud 30 päeva või oleks maksetähtaega ületatud 30 päeva, kui kõnealuseid klausleid ei oleks kasutatud.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel hinnatakse võlgniku *raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel* võlgniku tasandil, võttes arvesse kõiki võlgniku gruppi kuuluvaid juriidilisi isikuid, kes jäävad grupi raamatupidamise konsolideerimise ulatusse, ja füüsilisi isikuid, kellel on grupi üle kontroll.

Artikkel 47c

Mahaarvamine seoses viivisnõuetega

1. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel määravad krediidasutused *iga viivisnõude jaoks eraldi* kindlaks ■ ebapiisava katte summa, mis arvatakse maha esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, lahutades punktis b kindlaks määratud summa punktis a

kindlaks määratud summast, ***kui punktis a osutatud summa ületab punktis b osutatud summat.***

a) Järgmiste summa:

- i) iga viivisnõude tagamata osa, kui see on olemas, korrutatud lõikes 2 osutatud kohaldatava teguriga;
- ii) iga viivisnõude tagatud osa, kui see on olemas, korrutatud lõikes 3 osutatud kohaldatava teguriga;

b) järgmiste kirjete summa, kui need on seotud sama viivisnõudega:

- i) spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised;
- ii) artiklite 34 ja 105 kohased täiendavad väärtuse korrigeerimised;
- iii) muud omavahendite vähendamised;
- iv) krediidasutuste puhul, kes kasutavad riskiga kaalutud varade arvutamiseks sisereitingutel põhinevat meetodit, seoses viivisnõuetega artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt maha arvatud summade absoluutväärtus, kui igale viivisnõudele omistatava absoluutväärtuse kindlaksmääramiseks korrutatakse artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt maha arvatud summad viivisnõude oodatava kahju panusega makseviivituses olevate või mitteolevate nõuete oodatavasse kogukahjusse, kui see on kohaldatav;

iva) kui viivisnõue osteti madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, siis ostuhinna ja võlgniku võlasumma vaheline erinevus;

ivb) summad, mille krediidasutus on nõude viivisnõudeks liigitamisest alates maha kandnud.

Viivisnõude tagatud osa on sellise nõude osa, mis ***loetakse III osa II jaotise kohaste omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil kaetuks*** otsese krediidiriski kaitsega või kaudse krediidiriski kaitsega ***või täielikult ja terviklikult hüpoteebiga tagatuks.***

Viivisnõude tagamata osa vastab artikli 47a lõikes 1 osutatud nõude väärtuse ja nõude tagatud osa vahele, kui see on olemas.

2. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohaldamisel kohaldatakse järgmisi tegureid:

■

■

c) viivisnõude tagamata osa puhul 1, mida kohaldatakse alates **neljanda** sellise aasta esimesest päevast, mis järgneb nõude viivisnõudeks liigitamisele ■ ;

■

3. Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohaldamisel kohaldatakse järgmisi tegureid:

■

■

■

■

e) viivisnõude ■ osa puhul, **mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 0,20**, mida kohaldatakse ajavahemikul **nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva neljanda aasta esimesest viimase päevani**;

f) viivisnõude ■ osa puhul, **mis on tagatud vallasvara või muu aktsepteeritud tagatisega käesoleva määruse tähenduses, 0,23**, mida kohaldatakse ajavahemikul **nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva neljanda aasta esimesest viimase päevani**;

g) viivisnõude ■ osa puhul, **mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 0,30**, mida kohaldatakse

ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva viienda aasta esimesest viimase päevani*;

- h) viivisnõude **■** osa puhul, *mis on tagatud vallasvara või muu aktsepteeritud tagatisega käesoleva määruse tähenduses, 0,35*, mida kohaldatakse ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva viienda aasta esimesest viimase päevani*;
- i) viivisnõude **■** osa puhul, *mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 0,40*, mida kohaldatakse ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kuuenda aasta esimesest viimase päevani*;
- j) viivisnõude **■** osa puhul, *mis on tagatud vallasvara või muu aktsepteeritud tagatisega käesoleva määruse tähenduses, 0,50*, mida kohaldatakse ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kuuenda aasta esimesest viimase päevani*;
- k) viivisnõude **■** osa puhul, *mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 0,55*, mida kohaldatakse ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva seitsmenda aasta esimesest viimase päevani*;
- l) viivisnõude **■** osa puhul, *mis on tagatud vallasvara või muu aktsepteeritud tagatisega käesoleva määruse tähenduses, 0,80*, mida kohaldatakse ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva seitsmenda aasta esimesest viimase päevani*;
- m) viivisnõude **■** osa puhul, *mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 0,75*, mida kohaldatakse ajavahemikul *nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest viimase päevani*;

- n) viivisnõude **II** osa puhul, *mis on tagatud vallasvara või muu aktsepteeritud tagatisega käesoleva määruse tähenduses, 1*, mida kohaldatakse nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast;
- o) viivisnõude **II** osa puhul, *mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 0,80*, mida kohaldatakse ajavahemikul nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva üheksanda aasta esimesest viimase päevani;
- p) viivisnõude **II** osa puhul, *mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, 1*, mida kohaldatakse nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kümnnenda aasta esimesest päevast **II**.

3a. *Erandina lõikest 3 kohaldatakse viivisnõude osa puhul, mille on garanteerinud või kindlustanud ametlik ekspordikrediidi agentuur, järgmisi tegureid:*

- a) *viivisnõude tagatud osa puhul 0, mida kohaldatakse ajavahemikul üks aasta kuni seitse aastat pärast nõude liigitamist viivisnõudeks, ning*
- b) *viivisnõude tagatud osa puhul 1, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast.*

II

5. EBA hindab tagatud viivisnõuete hindamise tavasid ja võib välja töötada juhised, et määrata kindlaks ühtne meetodika, sealhulgas võimalikud ajalisest seisukohast ümberhindamise miinimumnõuded ja erimeetodid nõuetekohase otsese ja kaudse krediidiriski kaitse usaldatavusnõuetekohaseks hindamiseks, eelkõige seoses sissenõutavuse ja täitmisele pööratavuse eeldustega. *Need juhised võivad sisaldada ka lõikes 1 osutatud viivisnõude tagatud osa kindlaksmääramise ühtset meetodikat.*

Kõnealused suunised esitatakse määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.“

5a. *Kui nõude suhtes on rakendatud restruktureerimismeedet artikli 47b tähenduses,*

siis kohaldatakse erandina lõigetest 2 ja 3

- a) ajavahemikul üks aasta kuni kaks aastat pärast nõude viivisnõudeks liigitamist restruktureerimismeetme rakendamise hetkel vastavalt lõikele 2 kohaldatavat tegurit veel ühe aasta jooksul;*
- b) ajavahemikul kaks aastat kuni kuus aastat pärast nõude viivisnõudeks liigitamist restruktureerimismeetme rakendamise hetkel vastavalt lõikele 3 kohaldatavat tegurit veel ühe aasta jooksul.*

Seda sätet võib kohaldada üksnes seoses esimese restruktureerimismeetmega, mida viivisnõude suhtes rakendati.

3) Artikli 111 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Varakirje riskipositsiooni väärtus on selle bilansiline väärtus pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste, artiklite 34 ja 105 kohaste täiendavate väärtuse korrigeerimiste, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade ja muude varakirjega seotud omavahendite vähendamiste kohaldamist. I lisas loetletud bilansiväliste kirjete riskipositsiooni väärtus on järgmine protsent nimiväärtusest pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist:“.

4) Artikli 127 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Mis tahes kirje tagamata osale, mille puhul võlgnik on makseviivituses kooskõlas artikliga 178, ja jaenõuetele, mille mis tahes krediidilimiidi tagamata osa puhul on tekkinud artikli 178 kohane makseviivitus, määratakse riskikaal järgmiselt:

- a) riskikaal 150 %, kui spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade summa on väiksem kui 20 % riskipositsiooni väärtuse tagamata osast, mis on leitud selliselt, nagu kõnealuseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja mahaarvamisi ei oleks kohaldatud;

- b) riskikaal 100 %, kui spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade summa ei ole väiksem kui 20 % riskipositsiooni väärtuse tagamata osast, mis on leitud selliselt, nagu kõnealuseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja mahaarvamisi ei oleks kohaldatud.“.

- 5) Artikkel 159 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 159

Oodatava kahju käsitlemine

Krediidiasutused lahutavad artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt arvatud oodatava kahju asjaomaste riskipositsioonidega seotud üldistest ja spetsiifilistest krediidiriskiga korrigeerimistest ning täiendavatest väärtuse korrigeerimistest vastavalt artiklitele 34 ja 110 ning muudest kõnealuste riskipositsioonidega seonduvatest omavahendite vähendamistest, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised. Artikli 166 lõike 1 kohaselt ostmise hetkel makseviivituses olevate, bilansis kajastatud varast tulenevate riskipositsioonide allahindlusi käsitletakse samal viisil kui spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi. Makseviivituses olevate riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ei kasutata muude riskipositsioonide oodatava kahju katmiseks.

Väärtpaberistatud riskipositsioonidest tulenev oodatav kahju ning selliste riskipositsioonidega seonduvad üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised jäetakse sellest arvutusest välja.“.

- 6) Artikli 178 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

- „b) võlgnik on jätnud tema vastu oleva mis tahes olulise krediidi iseloomuga nõude krediidiasutusele, tema emattevõtjale või selle tütarettevõtjatele üle 90 päeva tasumata. Jaenõuete klassi kuuluvate elamukinnisvara või VKE ärikinnisvaraga tagatud nõuete puhul ning samuti avaliku sektori asutuste vastu esitatavate nõuete puhul võivad pädevad asutused asendada 90 päeva 180 päevaga. 180 päeva ei kohaldata artikli 36 lõike 1 punkti m ja artikli 127 kohaldamisel.“.

- 7) Lisatakse artikkel 469a:

„Artikkel 469a

Erandid esimese taseme põhiomavahendite kirjetest tehtavatest mahaarvamistest

Erandina artikli 36 lõike 1 punktist m ei arva krediidasutused esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha kohaldatavat viivisnõuete ebapiisava katte summat, kui nõue tekkis enne ... *[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]*.

Kui krediidasutus muudab enne ... *[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]* tekkinud nõude tingimusi nii, et tema nõue võlgniku vastu suureneb, käsitatakse nõude tekkimise kuupäevana kuupäeva, mil muudatused hakkasid kehtima, ja nõude suhtes ei kohaldata enam esimeses lõigus sätestatud erandit.“

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*